

ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੋਧ ਹੁਕਮ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਚੁੱਪ ਹਨ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਵੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਂਬਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ PI, P-2 ਅਤੇ P-3 ਦੇ ਹੁਕਮ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਕੋ > ਓਪ-1 ਈਰੋਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸਦੀ ਧਾਰਾ 56 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ 12 ਮਾਰਚ, 2010 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(9) ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਗਿਆ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਸੁਰਿਆ ਕਾਂਤ ਜੋ.

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ , - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ , - ਜਵਾਬਦਾਰ

CWPNo 1991 ਦਾ 14238

10 ਮਾਰਚ, 2010

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950—Art. 226—ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲ ਭਰਤੀ ਲਾਭ ਸਕੀਮ, 1992 — Cls. 3 ਅਤੇ 5—ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼ (ਵੋਲ. II)-ਨਿਯਮ 3.16, 3.17, 3.17A, 3.30 ਅਤੇ 3.31—ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਦਾਨ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ/ਮਾਸਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਹੋਲਡ, ਹਾਂ - ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ 'ਯੋਗਤਾ' ਲਈ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਗ੍ਰਾਂਟ - ਇਨ-ਏਡ ਸਕੀਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਿਣਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਸੇਵਾ' ।

ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ 'ਸੇਵਾ' ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਨੋਟ-1 ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਜਾਂ ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਨਿਯਮ 3.17 ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਈ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ 'ਅਸਥਾਈ' ਜਾਂ 'ਅਧਿਕਾਰੀ' ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 'ਯੋਗ ਸੇਵਾ' ਲਈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਸਥਾਈ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਗੈਰ-ਪੈਨਸ਼ਨਯੋਗ ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੰਕਟਕਾਲਾਂ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੯)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਨਿਯਮ 3.17A ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਥਾਪਨਾ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਕਾਰਜ-ਚਾਰਜ ਵਾਲੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਜਾਂ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਜਾਂ ਸੰਕਟਕਾਲਾਂ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 3.30 ਉਸ 'ਸੇਵਾ' ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ 'ਯੋਗਤਾ' ਸੇਵਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 3.31 ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਲੀਏ ਤੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਧੇਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸੇਵਾ ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਲੀਏ ਤੋਂ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਾਂ ਫੰਡਾਂ ਤੋਂ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਟਰੱਸਟੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਫੀਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਰਿਵਾਜ, ਜਾਂ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਰੋਤ ਜਾਂ ਪੈਸੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਫੰਡਾਂ ਤੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਨੁਦਾਨ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਪਰਾ 10)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, CSR ਦੀ ਸਕੀਮ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਨਾਲ ਪਿਛਲੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਸਤੀਫੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਅਸਥਾਈ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਚਿਤ ਇਜਾਜ਼ਤ. ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਸਤੀਫੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਕੇ ਮੁਆਫ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ 13)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਲਕਾ ਚਤਰਥ, ਐਡਵੋਕੇਟ/ਡਾ .

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਾਰੂ ਤੁਲੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਡੀਏਕਿਊ ਪੰਜਾਬ।

SUKHDEV SINGH AND OTHERS v. STATE OF PUNJAB 373
AND OTHERS (*Surya Kant, J.*)

ਸੁਰਿਆ ਕਾਂਤ, ਜੇ. (ਸਿੱਖਿਕ)

(1) ਇਹ ਹੁਕਮ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 14238, 1991 ਦੇ 14239, 1992 ਦੇ 1087, 1994 ਦੇ 9818, 2004 ਦੇ 2190, 2009 ਦੇ 15840 ਅਤੇ 2010 ਦੇ 3477, 2010 ਦੇ ਆਮ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ।

(2) ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ/ਮਾਸਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ, ਉਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ 'ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਗਿਣਨਯੋਗ ਹੈ?

(3) ਸੰਖੇਪਤਾ ਲਈ, ਤੱਥ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 14238 ਆਫ਼ 1991 ਤੋਂ ਲਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

(4) ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ 120 ਅਧਿਆਪਕਾਂ/ਮਾਸਟਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਟੀਕ ਦਾਅਵਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ 75% ਤੋਂ 95% ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। - ਸਕੂਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਈਆਰਡਜ਼ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ। ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਿਤੀਆਂ, ਉਹ ਮਿਤੀਆਂ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਨੁਬੰਧ P-1 ਵਿੱਚ ਸਾਰਣੀਬੱਧ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(5) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਵਾਲਾ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯੋਗਦਾਨੀ ਭਵਿੱਖ ਫੰਡ ਦੇ ਬਦਲੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 25 ਮਈ, 1989 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ *ਰਾਹੀਂ*, ਜਿਸਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ 1 ਦਸੰਬਰ, 1967 ਤੋਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਘਾਟੇ ਦੇ 95% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਗ੍ਰਾਂਟ ਇਨ ਏਡ ਸਕੀਮ।

ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀ. ਕੰਟਰੀਬਿਊਟਰੀ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਦੇ ਬਦਲੇ ਆਈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਹੁਣ ਮੈਂ 5 ਫਰਵਰੀ, 1987 ਤੋਂ ਨਿਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਡੀਸੀਆਰਜੀ/ਪੈਨਸ਼ਨ/ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਹੋਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ:-

- (1) ਇਹ ਹਦਾਇਤਾਂ 5 ਫਰਵਰੀ, 1987 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਏਡਿਡ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪੱਕੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 5 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। , 1987 ਅਤੇ ਜੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਗ੍ਰੈਜੂਟੀ ਸਕੀਮ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹਨ।
- (2) ਸਕੂਲ ਦੀ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਮੇਟੀ 5% ਤੋਂ 10% ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਰਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗੀ, ਜੇ ਕਿ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮੈਂ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਕੀਮ

(6) ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਕੋਈ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਲ 1992 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨਿਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲ ਭਰਤੀ ਲਾਭ ਸਕੀਮ, 1992 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ '9 ਸਕੀਮ 2' ਸਕੀਮ 19 ਲਈ)। ਸਾਲ 1987 ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗਦਾਨੀ ਭਵਿੱਖ ਫੰਡ ਦੇ ਬਦਲੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਗ੍ਰੈਜੂਟੀ ਵਰਗੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭ

1 ਅਰਥਾਤ, 25 ਮਈ, 1989 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੱਟ-ਆਫ ਮਿਤੀ। 1992 ਸਕੀਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ 5 ਨੂੰ uJndEer ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

- "3. (1) ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ।—ਇਹ ਸਕੀਮ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜੋ ਕਲਾਸ 3 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ (ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਫਾਰਮ-1 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਰਥਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤੇ ਦੁਆਰਾ), ਜੋ:-

SUKHDEV SINGH AND OTHERS v. STATE OF PUNJAB 375
AND OTHERS (*Surya Kant, J.*)

- (a) ਫਰਵਰੀ, 1987 ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਦਿਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ
- (b) ਫਰਵਰੀ, 1987 ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪਾ' ਓਸਟਸ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਮਚਾਰੀ-

- (i) ਫਰਵਰੀ, 1987 ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ; ਅਤੇ
- (ii) ਫਰਵਰੀ, 1987 ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਦਿਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰ ਜਨਵਰੀ, 1991 ਦੇ 16 ਵੇਂ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ;

ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧੀਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

(2) ਸਕੀਮ ਇਹਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ-

- (i) ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀ;
- (ii) ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੋ 5 ਫਰਵਰੀ, 1987 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਰਵਰੀ, 1987 ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;
- (iii) ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੋ ਕੰਟਰੀਬਿਊਟਰੀ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ
- (iv) ਐਡਹਾਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਅੰਤਰ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ।

XX XX XX XX

XX XX XX XX

(5) **ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਲਾਭ।** -ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਬੀ ਲਾਭ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਰਥਾਤ:

- (a) Sup I eranuation p' ension;
- (b) ਡੈਬ-ਕਮ-ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਗ੍ਰੈਚੂਟੀ;

- (c) ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ;
- (d) ਅਵੈਧ ਪੈਨਸ਼ਨ;
- (e) ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪੈਨਸ਼ਨ;
- (f) ਤਰਸਯੋਗ ਭੱਤਾ; ਅਤੇ
- (g) ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਾਂ।

(7) ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੀਬਿਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਕੁਝ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹਨ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ 1992 ਸਕੀਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਧਿਆਪਕ/ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਣ। , ਇਸ ਦੇ ਲਾਭ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਗ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ; ed ਸਕੂਲ "1992 ਸਕੀਮ" ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ 'ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ' ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਹੀ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ 'ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ' ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਈ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ 'ਯੋਗਤਾ ਸੇਵਾ' ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਦੀ।

(8) ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਥੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਗੈਚੁਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਿਟਾਇਰਲ ਲਾਭ ਮਿਲਣੇ ਸਨ। ,

ਹਾਲਾਂਕਿ, '1992 ਸਕੀਮ' ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਵੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ 'ਯੋਗਤਾ ਸੇਵਾ' ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼ (ਖੰਡ II) ਦੇ ਨਿਯਮ 3.17, 3.17A, 3.30 ਅਤੇ 3.31 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਨਿਯਮ 3.16 ਦੇ ਤਹਿਤ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'CSR' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।

(9) ਸੀਐਸਆਰ ਦਾ ਨਿਯਮ 3.16 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ 'ਸੇਵਾ' ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਤਨਖਾਹ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਰਤਵਾਂ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਨੋਟ-1 ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮਿਊਸਪੈਲਟੀ ਜਾਂ ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਰਾਈਡ 3.17 ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ 'ਅਸਥਾਈ' ਜਾਂ 'ਅਧਿਕਾਰੀ' ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੇ ਅਸਥਾਈ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, 'ਯੋਗਤਾ ਸੇਵਾ' ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਾਂ ਗੈਰ-ਪੀ I en I ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਕੰਮ-ਚਾਰਜ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਜੋ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੀ ਬਾਹਰ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਕੇਸਰ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(10) ਨਿਯਮ 3.17A ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਥਾਪਨਾ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਜਾਂ ਨਿਰੰਤਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਹੇਠਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਯੋਗ ਸੇਵਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਿਣੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੰਮ-ਚਾਰਜ ਵਾਲੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਸੰਕਟਕਾਲਾਂ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮ 3.30 ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਹ 'ਸੇਵਾ' ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਯਮ 3.31 ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਲੀਆ ਤੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹਨ। ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਹ ਸੇਵਾ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਲੀਏ ਤੋਂ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਾਂ ਫੰਡਾਂ ਤੋਂ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਟਰੱਸਟੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਫੀਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਂ ਆਮਦਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਰੋਤ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਫੰਡਾਂ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(I) AIR 1988 Pb.&Hy. 265

(II) ਨਿਯਮ 3.1U13.37, 3.17A, 3.37 and 3.3a (ਸਿਰਫ ਸੰਬੰਧਿਤ ਟੈਕਸਟਵੈਟਸ) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ:-

(III) . (a) ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

xx xx xx

ਨੋਟ 1 : ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:-

- (1) ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ;
- (2) ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ;
- (3) ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਅਧੀਨ;
- (4) ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਭੱਤੇ ਤੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਦਾਰੇ 'ਤੇ ਸੇਵਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵੰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਭੱਤਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫੀਸਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ।
- (5) ਗਵਰਨਰ ਦੇ ਹਾਊਸ-ਹੋਲਡ ਅਲਾਊਂਸ ਤੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਸਥਾਪਨਾ 'ਤੇ ਸੇਵਾ।

"3.17. ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪੱਕਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸਦੀ ਅਸਥਾਈ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਉਸੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਗਤਾ ਸੇਵਾ ਵਜੋਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। :-

- (i) ਗੈਰ-ਪੈਨਸ਼ਨਯੋਗ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ;
- (ii) ਕੰਮ-ਚਾਰਜ ਵਾਲੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਤੇ
- (iii) ਸੰਕਟਕਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ।"

"3.17A(1) ਨਿਯਮ 4.23 ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਸਥਾਪਨਾ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਰੁਕਾਵਟ ਜਾਂ ਨਿਰੰਤਰ, ਯੋਗਤਾ ਸੇਵਾ ਵਜੋਂ ਗਿਣੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ:-

- (i) ਕੰਮ-ਚਾਰਜ ਵਾਲੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ;
- (ii) ਸੰਕਟਕਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

"3.30 ਸੇਵਾ ਜੋ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ B ਅਤੇ C ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ,

ਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਇਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

- (a) ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਤੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- (b) ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਟਰੱਸਟੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲੇ ਫੰਡਾਂ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
- (c) ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਫੀਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- (d) ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੁਆਰਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਲ, ਜਾਂ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਰੋਤ, ਜਾਂ ਪੈਸਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- (e) ਸਥਾਨਕ ਫੰਡਾਂ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।"

"3.31. ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਪੂਰੀ, ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ, ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ, ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਜੋਂ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।"

(12)। ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ) 7.5t (2 ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"7.5. (1) xx xx xx

- (2) ਅਰੈਸੀਨੇਸ਼ਨਲੈਲਰਨੋਟੀਨਟੇਲਫੋਰਫੀਚਰਕੋਫਪਾਸਟਸੇਵਾ। ਇਫਿਥਾਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਉਚਿਤ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਅਸਥਾਈ ਜਾਂ ਸਥਾਈ, ਲੈਣ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਸੇਵਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ "

(13) CSR ਦੀ ਸਕੀਮ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਨਾਲ ਪਿਛਲੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਸਤੀਫੇ ਦੀ ਲੋੜ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਅਸਥਾਈ ਜਾਂ ਸਥਾਈ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਉਚਿਤ ਅਨੁਮਤੀ ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਸਤੀਫੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(14) ਸਾਲ 1987 ਤੋਂ '1992 ਸਕੀਮ' ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਪਵਾਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ.ਆਰ. ਨਿਯਮ 3.16 ਦੇ ਨੋਟ-1 ਦੇ ਨੰਬਰ 1, ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਿਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(15) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਗ੍ਰੈਂਡ-ਇਨ-ਏਡ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਵਿੱਚੋਂ ਸਕੂਲ/ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ/ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ -ਇਨ-ਏਡ-ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਪੋਸਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ '1992 ਸਕੀਮ' ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋਰ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ, ਯੋਗਤਾ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਗਿਣੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੀਐਸਆਰ (ਖੰਡ II) ਦੇ ਨਿਯਮ 3.17 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਨਿਯਮ 3.16 ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਪੈਨਸ਼ਨ' ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ।

(16) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਦੇਵ ਦੱਤ ਕੌਸ਼ਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪੈਨਸ਼ਨਯੋਗ ਸੇਵਾ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ 'ਯੋਗ ਸੇਵਾ' ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ' ਸਰਕਾਰ ਅਧੀਨ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ।

(17) ਚੰਦਰ ਸੈਨ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, (3) ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ-ਏਡਿਡ-ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਜੋ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਗਿਣਨਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੇ ਉਕਤ ਕਾਲਜ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਸਮੇਂ ਰੱਖਿਆ।

(18) ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (4) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵੀ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

(2) ਏਆਈਆਰ 1996 ਐਸਸੀ 85

(3) 1994(1) SCC 750

(4) 2006 (6) SLR 624

SUKHDEV SINGH AND OTHERS v. STATE OF PUNJAB 381
AND OTHERS (Surya Kant, J.)

(19) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (5) ਵਿੱਚ ਹਮੰਦਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਨੂੰ '1992 ਸਕੀਮ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਈਆਰਡਜ਼ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(20) ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਉਹ ਕੇਸ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸੇਵਾ ਪੈਨਸ਼ਨਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਵੀ 'ਯੋਗ ਸੇਵਾ' ਸੀ। ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਿਟਾਰਾ 11 ਲਾਭ।

(21) ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 16817 ਆਫ਼ 2007 (ਵਿਜੇ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ), ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 22 ਜੁਲਾਈ, 2009 ਨੂੰ ਹੋਇਆ, ਇਹ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। , ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਚ ਨੇ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਆਦਿ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਗਿਣਨ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਸੀ, ਉਹ p > ension ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਿਟਾਇਰਲ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

(22) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ '1992 ਸਕੀਮ' ਦੇ 1987 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਯਮ 3.16, ਨੋਟ-1 (ਸੀ. ਨੰ. 2) ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿੱਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਰਗੇ ਅਧਿਆਪਕ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ 1992 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨ ਆਦਿ ਲਈ 'ਯੋਗਤਾ ਸੇਵਾ' ਵਜੋਂ ਗਿਣੇ ਜਾਣ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

(23) ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਰਿੱਟ ਪੀ ਆਈ ਐਡੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਦਾਨ-ਇਨ-ਏਡ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੱਲ ਪਰ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਪੀ I ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਸੇਵਾ:-

- (1) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਸੇਵਾ ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣਗੇ।

(5) 2007 (1): SCT 514

ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਆਰਡਰ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ

- ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੁਲਾਈ ਜਾਏਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦੇਣਗੇ;
- (2) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਤਸਦੀਕ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ;
 - (3) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਣ;
 - (4) CSR (Volume-I) ਦੇ ਨਿਯਮ 7.5 (3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਵਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮਾਮੂਲੀ ਜਾਂ ਛੋਟਾ ਬ੍ਰੇਕ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ;
 - (5) ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਦੇ b I ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ 'ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ 1992' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ;
 - (6) ਜੇ ਕੁਝ ਪੀ ਆਈ ਐਡੀਸ਼ਨਰ ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬੋਲਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ;
 - (7) ਇਸ ਹੁਕਮ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਈਟਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ, ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਦੇ ਪੜਾਅ ਜਾਂ ਏਸੀਪੀ ਆਦਿ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਸੀਮਤ *qua* ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭ;
 - (8) ਇਸ ਆਰਡਰ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅਰਸੇ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਪਰਿਣਾਮੀ ਬਕਾਇਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਸਮੇਤ ਸਮੁੱਚੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(24) ਦਾਸਤੀ। ਟੀ

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ

SUKHDEV SINGH AND OTHERS v. STATE OF PUNJAB 383
AND OTHERS (*Surya Kant, J.*)

ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ